

**Peace
Corps**
NORTH MACEDONIA

Годишен извештај

2020

Peace Corps

Порака од директорот

Дебора Конер
Мировен корпус
Северна Македонија

После само нешто повеќе од два месеци нормална работа во 2020 година Мировниот корпус започна со досега невидена глобална евакуација на волонтерите, од кои 105 беа во Северна Македонија. Групата волонтери МАК 24 даде заклетва и беа сместени во своите заедници само 98 денови. Сакам да им се заблагодарам на сите оние луѓе кои им дадоа поддршка да ги пребродат овие стресни и пресвртни настани. Исто така би сакала да му се заблагодарам на претходниот директор Марк Ханафин и на останатите вработени кои учествуваа во оваа одлично организирана евакуација на волонтерите. Се потпревме на семејствата домаќини, заедниците, соработниците, локалните невладини организации и нашите партнери во Владата на Северна Македонија. Благодарност до сите!

Двата главни проекти на Мировниот корпус, Развој на заедницата и Англиски јазик и инклузивна настава останаа на цврсти основи. Како резултат на ревизија на програмата во 2020 година Програмата за настава по англиски и Програмата за лица со посебни потреби беа споени и станаа Програма за англиски јазик и инклузивно образование.

Освен подобрувањето на наставата и учењето англиски јазик, партнерите во училиштата и заедниците сега добиваат поддршка да ги зајакнат своите капацитети за вклучување на учениците со посебни потреби во училиштата и општо во животот на заедниците.

Канцеларијата на Мировниот корпус Северна Македонија продолжува да биде глобален лидер преку своите капацитети да создаде, користи и спроведува онлајн обуки и работилници. И пред да се случи евакуацијата вработените во Мировниот корпус беа со големо искуство во процесите на примена на различни методи за сите фази на обуката на волонтерите: пред да пристигнат, пред да бидат распоредени во заедниците, за време на службата во заедниците и пред да си заминат. Вработените од деловите за програмирање и обука во Мировниот корпус имаа создадено онлајн обуки кои волонтерите во обука, како и оние кои веќе се во заедниците, можеа да ги поминат паралелно со креативните класични сесии лице-во-лице кои веќе беа имплементирани. Користејќи го ова знаење тие можеа да го насочат своето внимание кон работа исклучиво преку онлајн обуки и работилници за да можат да им понудат можности за учење на луѓето од Северна Македонија. Истите беа успешни и посетувани од наставници, лидери од граѓанскиот сектор, менаџери на невладини организации, граѓани, општински службеници и соработници на волонтерите и притоа му овозможија на Мировниот корпус Северна Македонија да ја одржи динамиката на работа воспоставена пред пандемијата.

Вработените во Мировниот корпус Северна Македонија храбро ги прифатија овие нови околности и професионално се развиваа додека ги создаваа и демонстрираа новите вештини и таленти. Тие меѓусебно се поддржуваа и поставија силни основи за враќање на волонтерите кои навистина ни недостасуваат. Горда сум што се приклучувам на една толку талентирана и посветена група луѓе и сум нестрплива да почнам да ја играм својата улога во исполнувањето на нашата мисија. Луѓето на Северна Македонија постојано се во моите мисли и молитви а посебно оние кои беа најпогодени од оваа ужасна пандемија. Ја оставаме 2020 година зад нас со слатко-горчливи спомени и гледаме кон 2021 со возбуда и нова посветеност кон мисијата на Мировниот корпус Северна Македонија.

Накусо за Мировен корпус

Во 1961 година Претседателот на Соединетите Американски Држави, Џон.Ф Кенеди го формираше Мировниот корпус за да промовира светски мир и пријателство и ги поттикна Американците да живеат и да работат во земјите во развој. Поминаа повеќе од педесет и осум години од формирањето на Мировниот корпус но неговата улога и мисија го издржаа тестот на времето. Трите цели на Мировниот корпус остануваат поеднакво важни како што беа и при неговото формирање:

Цел 1: Да се обезбедат волонтери кои што ќе дадат свој придонес во развојот на заинтересираните земји преку размена на информации и искуства.

Цел 2: Да помогне луѓето од овие земји да имаат подобро разбирање за луѓето од Америка

Цел 3: Да помогне луѓето од Америка да стекнат подобро разбирање за народите од земјите во светот.

Од 1961 година, повеќе од 240 000 волонтери на Мировниот корпус служеле во 142 држави и оставиле во наследство заеднички вредности, подобрени односи и одржлив развој во заедниците. Во 2020 година, пред глобалната евакуација, повеќе од 7 334 Американци волонтираа во 61 држава.

Мировен корпус во Северна Македонија

Мировниот корпус ја формира својата програма во Северна Македонија во 1996 година, на покана од Владата на Северна Македонија. Оттогаш, повеќе од 800 волонтери имаат служено во училишта, општини, граѓански организации и јавни институции за да ги задоволат различните потреби на заедниците ширум земјата. Како признание за значењето на Мировниот корпус за

Group: MAK 1, 1996

подобрувањето на македонско-американското пријателство, како и за ангажманот и посветеноста на волонтерите во македонското општество, Претседателот на Северна Македонија му додели Орден за заслуги на Мировниот корпус во 2011 година. Во 2020 година, за време на првите неколку месеци пред евакуацијата, вкупно 105 волонтери служеа во еден од двата проекти на Мировен корпус Северна Македонија: Проектот за англиски јазик и инклузивна настава и Проектот за развој на заедницата, со посебен акцент на младите и лицата со посебни потреби.

Во текот на својата служба во Северна Македонија, волонтерите се запознаваат со локалната култура, ги учат локалните јазици и активно учествуваат во општествениот живот. По пристигнувањето во Северна Македонија, волонтерите поминуваат низ интензивна обука за јазик, култура и технички вештини. За да се олесни нивната интеграција во локалните заедници, за време на првичната обука волонтерите живеат во локални семејства-домаќини, но исто така и во период од 6 до 24 месеци од нивната служба. Мировниот корпус ја имплементира својата програма во Северна Македонија преку директна соработка со повеќе државни и локални партнери коишто се активни во сферата на образованието, развојот на заедницата, работа со младите и лицата со посебни потреби.

Евакуацијата на волонтерите

Мировниот корпус е благодарен што има толку посветени семејства-домаќини, супервизори и толку многу пријатели кои им ја понудија својата помош и поддршка на нашите волонтери за време на евакуацијата. Во согласност со државните и светските препораки, во март

2020 година, 105 волонтери беа евакуирани заради пандемијата со ковид-19. Оттогаш, вработените во Мировниот корпус продолжија со работа и останаа поврзани со партнерите од локално и централно ниво преку онлајн образовните работилници, програмата на Мировниот корпус за мали грантови и преку индивидуалните соработки со разни организации. Мировниот корпус моментално работи на подготовка за враќање на волонтерите. Нестрпливи сме волонтерите да им се вратат на своите работни задачи веднаш штом се осигура нивното здравје и безбедност како и тие на вработените и заедниците – домаќини. Во 2020 година Мировниот корпус Северна Македонија имаше соработка со следните партнери: Министерство за образование и наука, Министерство за локална самоуправа, Министерство за труд и социјална политика, Биро за развој на образованието, Црвен Крст на Северна Македонија, Агенција за млади и спорт, Националниот младински совет и Коалицијата на младински организации СЕГА, Сојузот на извидници на Македонија и Сојузот на Ротари клубови на Северна Македонија.

Мировниот корпус во 2020 година низ бројки

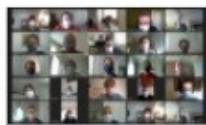

105 волонтери во 2020

48 волонтери во наставата по англиски јазик

50 волонтери за развој на заедниците

7 волонтери во инклузивната настава

15 виртуелни работилници за јакнење на капацитетите

7 работилници за развој на заедниците

8 работилници за настава по англиски јазик и инклузивна настава

831 учесник

9 реализирани проекти со мали грантови

6 СПА проекти

2 партнерски програми на Мировниот корпус

1 проект Let Girls Learn – „Девојчињата треба да учат“

121 места во кои служат волонтери

47 основни училишта
11 средни училишта

34 невладини организации, извиднички организации, младински центри, граѓански здруженија и ротари клубови

5 организации на Црвениот крст

15 општини и јавни институции

2 университети

6 дневни центри и невладини организации за луѓе со попреченост

Години во Северна Македонија

Проекти во Северна Македонија

Проект за развој на заедницата

Проектот за развој на заедницата во Северна Македонија ги поддржува заедниците и организациите со цел постигнување поефикасен одржлив развој. Во 2020 година волонтерите на Мировниот корпус работеа со граѓански организации, локални општини и јавни установи низ целата земја.

Во соработка со локалните партнери, целите на проектот за развој на заедницата се: да има активно вклучени граѓани и граѓански организации во Македонија кои ќе спроведуваат одржливи напори за развој во заедницата кои би биле инклузивни и од кои сите категории граѓани би имале корист. Во 2020 година Мировниот корпус во Северна Македонија ја продлабочи својата соработка со Сојузот на извидници на Македонија и ја прослави првата годишнина на соработката со Здружението на Ротари клубови на Северна Македонија. Првичните резултати на оваа соработка се позитивни и имаме зголемување на бројот на директни соработки меѓу клубовите и волонтерите во осум различни заедници.

Во почетокот на 2020 година Мировниот корпус Северна Македонија направи план за соработка со Агенцијата за млади и спорт и Канцеларијата за регионална младинска соработка во Скопје преку која би ги поддржале двете организации во нивните напори и активности поврзани со развојот на младите во земјата.

Во 2020 година, приоритети на волонтерите за развој на заедниците и нивните соработници беа следниве активности:

- Поддршка на организациите при утврдувањето на потребите на заедницата со воспоставување и употреба учеснички и инклузивен пристап
- Градење стратешки партнерства помеѓу различни организации во заедницата Фасилитирање и организирање активности, младински кампови и клубови за развој на животни вештини и лидерство кај младите луѓе

Проекти во Северна Македонија

Проект за настава по англиски јазик и инклузивно образование

Во периодот помеѓу јануари и март 2020 година волонтерите на проектот за настава по англиски јазик работеа во основните и во средните државни училишта низ целата земја, со акцент на руралните и маргинализираните заедници. Волонтерите за настава по англиски јазик им помагаа на наставниците по англиски во училниците преку користење на методологии кои се базираат на училници и настава во чиј центар е ученикот, на нов пристап во водењето на часовите а помагаа и во училниците во кои заеднички учат повеќе одделенија. Исто така, имаше и седум волонтери за лица со посебни потреби кои беа распоредени во основните училишта и тие соработуваа со наставниците на учениците со посебни потреби и придонесуваа за подобрување на практиките за инклузија во училиштата.

По деталната ревизија од минатата година програмата за настава по англиски јазик и програмата за лица со посебни потреби беа споени во една: Проект за англиски јазик и инклузивно образование. Како резултат на ова Мировниот корпус започна да распоредува волонтери со две различни цели, едната да им помагаат на учениците да го учат англискиот јазик а другата да даваат поддршка за инклузија на учениците со посебни потреби во училиштата.

Мировниот корпус Северна Македонија ги имплементира овие проекти во соработка со Министерството за образование и наука на Северна Македонија и Бирото за развој на образованието, како и со други институции и организации посветени на унапредувањето на образовните можности за овие маргинализирани ученици.

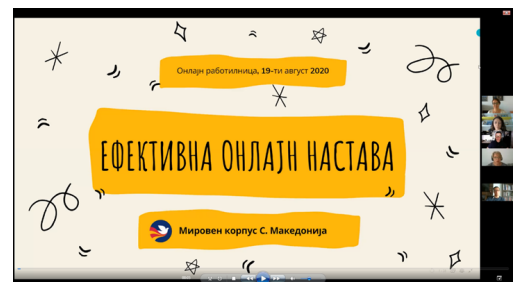
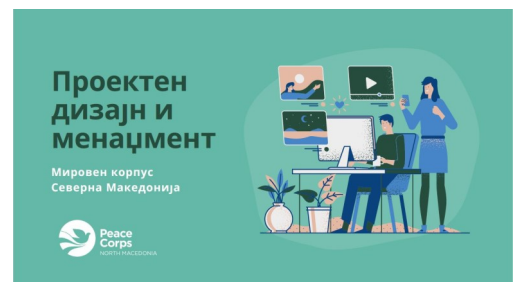
Целите на проектот за англиски јазик и инклузивно образование се: да ја подобри наставата во училиштата, да го зголеми успехот на учениците во учењето англиски јазик, да се зајакнат животните вештини на учениците, да се зајакне училишната заедница како и да се зајакнат можностите на училиштата да ги применат практиките на инклузивна училница, да ги подобрат животните и стручните вештини и да го подобрат капацитетот за поддршка на инклузијата во самата заедница.

Онлајн работилници за обука

Од јуни до декември 2020 година Мировниот корпус Северна Македонија организираше 15 онлајн работилници за учесници од образовниот сектор и од секторот за развој на заедниците. Овие работилници опфатија разни теми, како: ефективна онлајн настава, методологии за настава по англиски јазик, воведно и напредно подготвување проекти и менаџмент и основи на младински развој. Овие работилници обединија вкупно 831 учесник од различни сектори. Серијата работилници за развој на заедниците спои 327 учесници од различни општини, од граѓанскиот сектор, наставници и граѓани. Реакциите и вклученоста од страна на учесниците за време на работилниците беа неверојатни и со нетрпение ги очекуваме новите учесници, како и ценетите долгогодишни соработници, на новата серија работилници следната година. Веруваме дека работилниците се корисни бидејќи, освен новите вештини кои се споделуваат, тие се уште една одлична можност да се прошири кругот на познавства преку запознавање нови луѓе и организации со кои би се соработувало во иднина.

Серијата работилници за настава по англиски јазик и инклузивно образование беа многу популарни меѓу наставниците а и меѓу професионалците од другите области. Овие работилници споија околу 500 професионалци од образованието од различни основни и средни училишта. Нашата најпопуларна работилница се одржа во септември, во соработка со Министерството за образование и наука. Како одговор на пандемијата и потребата за зголемување на развојот на вештини за настава во виртуелна средина, Мировниот корпус Северна Македонија организираше две онлајн обуки за наставници достапни за сите наставници во Северна Македонија на тема *Ефективна онлајн настава* кои се однесуваа на основите на *комбинираната настава*, *користењето на Зум и Гугл училници* како ефикасни алатки во наставата.

На работилниците присуствуваа 310 учесници од 101 училиште од 26 заедници, а уште многу повеќе наставници ги добија снимките од настанот како и материјалите од обуката. Присуствуваа наставници од различни краевина на државата: Скопје (43 училишта), Битола (10 училишта), Куманово (7 училишта), Кичево, Велес, Гостивар, Прилеп, Дебар, како и од неколку рурални заедници: Могила, Босилово, Богданци, Негорци, Кривогаштани, Старо Нагоричани, Стојаково, Градско.

Учесниците ни порачаа дека ваквите обуки се многу корисни и потребни, посебно во овој период на промени кога тие предаваат онлајн. Наставниците ја истакнаа потребата за поддршка во областа на нивните предмети преку обезбедување алатки кои би биле полезни за нивните предмети. Беше спомената и потребата и можноста за размена на искуства и идеи за нивната работа и потребата овој вид на обуки да се организира на локалните јазици, македонски и албански.

Проект за мали грантови

Виртуелна конференција за животна средина

Дури и во овие турбулентни времиња на пандемија многу е важно да не заборавиме на климатските промени, на обезбедувањето и разноврсноста на храната и на животната средина. Волонтерите на Мировниот корпус уште во 2010 година ја започнаа Работната група за животна средина и тесно соработуваа со Ајде Македонија и Фондацијата Аполонија со кои заеднички ја организираа годишната Конференција за животна средина. Нашите партнери Ајде Македонија и Фондацијата Аполонија ја продолжија оваа традиција и, во септември 2020 година, ја организираа тридневната онлајн конференција на тема „**Потенцијали за зачувување, одржување и промоција на агробiodиверзитетот**“. Конференцијата секој ден собираще по околу 50 учесници кои дискутираа за важната тема агробiodиверзитет и за важноста на зачувување семиња од стари сорти. Говорници на конференцијата беа научници, претставници од граѓанскиот сектор, бизнис заедницата како и останати активисти и волонтери.

The poster features a central circular image of various fresh fruits and vegetables. Text is overlaid on the image and background. Logos for 'Aide Macedonia' and 'Apollonia Foundation' are at the top. Logos for 'USAID' and 'Peace Corps' are at the bottom. The date and time '22, 23, 24 септември 2020 14:00 - 15:30' are prominently displayed.

Ајде Македонија

Apollonia Foundation

ON-LINE КОНФЕРЕНЦИЈА

**Потенцијали за
Зачувување,
Одржување и
Промоција на
Агробiodиверзитетот**

USAID FROM THE AMERICAN PEOPLE

22, 23, 24
септември 2020
14:00 - 15:30

Peace Corps

Но сето тоа не заврши после овие три дена; нашите партнери ја продолжија работата преку создавање на една силна мрежа на посветени организации и поединци кои ќе продолжат да делуваат во полза на ова прашање, како на локално така и на државно ниво. Конференцијата и создавањето на мрежата придонесоа за зголемување на јавната свест за потенцијалите кои ги поседува агробiodиверзитетот за развој на економијата и заедниците во Северна Македонија.

Камп за стекнување животни вештини во Централна Северна

Ова е само еден пример како СПА фондовите ја зголемуваат јавната свесност за децата со посебни потреби и за потребите на нивните родители и негуватели. Грантот исто така беше фокусиран кон поддршка и охрабрување на едукаторите на деца со посебни потреби, со тоа што го проширија нивното знаење и помогнаа да развијат нови алатки кои можат да ги користат во секојдневната работа. Проектот имаше поддршка и во заедницата.

Овој грант имаше два клучни елементи:

- Обука за развој на животни вештини за децата со посебни потреби
- Петдневни кампови за ученици со посебни потреби и нивните старатели

Персоналот во училиштата и родителите на ученици со посебни потреби беа поканети на обука за животни вештини спроведена од специјални предавачи. Целите на обуката беа да се зголеми свесноста и праксата на родителите за учење животни вештини во домашни услови, да се обучи образовниот кадар за методологиите на подучување животни вештини во училишната и да се создаде врска меѓу образовниот кадар и родителите.

Кампот се одржа во одморалиштето Михајлово и на него присуствуваа 18 ученици заедно со нивните родители како и тројца специјални едукатори. Обуката и кампот беа многу успешни. Сите беа возбудени и подготвени да учествуваат уште од првиот снежен ден на планината, во Михајлово. Секој ден беше исполнет со многу активности: цртање, игри, музика и танц, како и многу активности на отворено: спорт, планинарење и зимски игри на снег, и сето тоа фокусирано на животните вештини и учењето животни вештини преку игра. Кампот имаше силно влијание на животните вештини на учениците, на грижата за себе и вклученоста на заедницата, а исто така им помогна на родителите да го согледаат целосниот потенцијал на вештините на нивните деца. Во Северна Македонија има недостаток на мотивација кога станува збор за подучување на

луѓето со посебни потреби и овој камп помогна да се промени таквото гледање на работите кај многумина од родителите и образовниот кадар, бидејќи тие беа сведоци на многубројни прилагодени активности кои можат да се користат за да се зајакнат вештините кај луѓето со некаква попреченост. Дополнително, вклучувањето на родителите во кампот и обуката за животни вештини која ја добија направија тие да се чувствуваат вклучени и слушнати во однос на образованието на нивните деца. Овој камп и обуката исто така придонесоа да се зголеми ентузијазмот кај специјалните едукатори за подучување на животни вештини во училиштата. Ова беше прв грант од овој вид и Мировниот Корпус Северна Македонија планира да го земе како пример и идеја за идните волонтери кои ќе работат со деца со посебни потреби. Овој проект беше имплементиран и завршен токму пред евакуацијата на волонтерите.

Подобрување на можностите на младинскиот фолклор преку интеркултурно образование

Една мала рурална заедница се надева да ги подобри културните можности за младите, особено во областа на фолклорот. Домот на култура „Мирка Гинова“, една македонска културна институција, која е носител на сите културни активности во Демир Капија, заедно со општината ја организираат манифестацијата по повод празникот Свети Трифун на 14 февруари. Преку разговори со членовите и младите, членовите на

заедницата ја препознаа потребата да создадат едно интеркултурно искуство во склоп на манифестацијата за Свети Трифун и да ги прошират локалните фолклорни можности како и да го зголемат културното осознавање преку партнерство со тусрката културна установа „Јени Јол“ од Скопје.

Проектните активности вклучуваа Недела на културно осознавање во основното училиште „Димче Ангелов-Габерот“ која се одржа пред манифестацијата, потоа еден заеднички фолклорен настап и интеркултурна работилница со млади луѓе од македонско и турско етничко потекло за време на манифестацијата по повод Свети Трифун, како и отворен час за традиционални турски игри по завршувањето на манифестацијата. Активностите ги водеа директорот на основното училиште, директорот на Домот на културата, еден локален наставник по турски јазик и еден вработен во општината, демонстрирајќи ја притоа широката поддршка од страна на заедницата. Сите овие активности, заедно со новиот проектор и традиционалните македонски носии, ќе им ги обезбедат на вработените во Домот на културата потребните едукативни средства и организациски капацитет да им ги пренесуваат турската култура и македонскиот фолклор на идните генерации млади од заедницата. На тој начин тие ќе го зајакнат културното единство и зачувувањето на македонската култура во нивниот мал град.

Проектот го подобри културното осознавање и знаење на локалните млади во градот преку претставување на турските и босанските обичаи и традиционални игри. Вкупно 40 млади од Домот на културата учествуваа во активностите од проектот, надминувајќи ја очекуваната бројка од 25.

По интеркултурниот фолклорен настан, на кој имаше традиционални игри и поезија од македонската и турската култура, беше спроведена анкета меѓу младите во основното училиште. Огромно мнозинство од учесниците во анкетата го истакнаа позитивниот фидбек од активностите.

Овој настан, заедно со останатите активности од проекто, беа добро прифатени во заедницата од страна на родителите, наставниците и претставниците на локалната власт кои беа во публиката.

Амбасадорката Кејт Брнз приреди прием за партнерите на Мировниот корпус

На 10ти Март амбасадорката на САД, Кејт Брнз, приреди прием за партнерите на Мировниот корпус. Меѓу поканетите гости се најдоа сегашните и потенцијалните партнери на Мировниот корпус Северна Македонија. Партнерските организации на Мировниот корпус кои присуствуваа имаат бројни ограноци, канцеларии и/или клубови низ целата држава. Приемот беше можност амбасадорката Брнз и директорот Марк Ханафин да ја изразат својата благодарност кон сегашните партнери за нивната поддршка и посветеност во текот на годините. Настанот помогна да се зголеми видливоста на Мировниот корпус меѓу националните партнери кои работат на полето на развојот. Тој исто така беше одлична можност да се промовираат можностите за соработка на локалните организации (општини, граѓанско општество, организации и грасрутс младински организации) со новите групи волонтери на Мировниот корпус.

**Peace
Corps**

NORTH MACEDONIA

